

EXPUNERE DE MOTIVE

Guvernul României, prin Programul de Guvernare pe perioada 2005-2008 și-a stabilit ca obiectiv principal realizarea criteriilor de aderare la Uniunea Europeană, astfel încât la 1 ianuarie 2007, România să fie declarată ca țară membră cu drepturi depline în Uniunea Europeană.

Imediat după investirea sa, începând cu anul 2005, Guvernul a continuat măsurile de reformă economico-socială care asigurau condițiile pentru susținerea creșterii economice pe perioada 2005-2008.

Contextul macroeconomic în cadrul căruia s-au prognozat țintele macroeconomice pentru perioada 2007-2008 dovedesc angajamentul asumat de Guvern prin Programul de Guvernare pentru politicile de dezvoltare economică sănătoasă și management fiscal prudent.

În cadrul politicii fiscal-bugetare promovată începând cu anul 2005, politica de protecție socială s-a caracterizat prin îmbunătățirea sistemului de protecție socială, iar măsurile întreprinse de Guvern au avut în vedere atingerea următoarelor ținte:

- îmbunătățirea standardului de viață pentru persoanele vârstnice;
- asigurarea accesului la sistemul de asigurări sociale proporțional cu nivelul contribuțiilor la sistem;
- reducerea sărăciei și marginalizării sociale;
- reducerea progresivă a numărului persoanelor asistate și încurajarea acestora pentru identificarea de surse alternative de securitate socială.

În domeniul sistemului de pensii s-a pus în aplicare un set de măsuri legislative axat pe trei obiective principale:

- consolidarea financiară a sistemului public de pensii și asigurarea unui venit adecvat pentru pensionarii din sistem, respectiv recalcularea pensiilor ce s-a realizat în anul 2005 și continuă în anul 2006 pentru pensionarii care vor să-și completeze dosarul de pensionare cu alte înscrisuri care să ateste vechimea în muncă;
- reconsiderarea sistemului public de asigurări sociale, prin externalizarea plății indemnizației pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani, a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, pentru maternitate, pentru îngrijirea copilului bolnav și indemnizației de risc maternal, măsură realizată începând cu 1 ianuarie 2006.
- introducerea sistemului de pensii capitalizate, administrate privat, care să asigure viitorilor pensionari un venit sigur și decent, măsură a cărei implementare începe în a doua parte a anului 2007.

Pentru ca pensionarii să beneficieze de avantajele creșterii economice, pensiile acestora vor fi majorate astfel încât până în anul 2008 acestea să crească în termeni reali cu aproximativ 30% față de nivelul înregistrat în anul 2004.

Cu majorarea propusă pentru anul 2007 pensiile vor crește în termeni reali cu 27,3% față de anul 2004.

În contextul promovării măsurilor de politică fiscal-bugetară stabilite prin Programul de Guvernare, pe baza rezultatelor din anii 2005 și în prima jumătate a anului 2006, România va înregistra în anul 2007 următoarele performanțe:

- produsul intern brut a înregistrat în anul 2005 o creștere de 4,1 % prognozându-se pentru anul 2006 o creștere de 6,7% și pentru anul 2007 o creștere de 6,4%;

- în anul 2006 inflația (decembrie față de decembrie an anterior) se estimează să scadă la 5,5% față de cea înregistrată în anul 2005 de 8,6%, estimându-se ca în anul 2007 aceasta să se reducă la 4,5% ;

- numărul mediu de salariați se estimează să crească de la 4.560 mii în anul 2005 la 4.660 mii în anul 2006 și la 4.745 mii în anul 2007, situație care va avea printre consecințe reducerea numărului de șomeri și implicit scăderea ratei șomajului;

- rata șomajului se estimează să se reducă de la 5,9% înregistrată în anul 2005, la 5,7% în anul 2006 și la 5,6% în anul 2007;

- câștigul salarial mediu brut se estimează să crească de la 968 lei în anul 2005 la 1.130 lei în anul 2006 și la 1.270 lei în anul 2007;

- pensia medie se estimează să crească de la 284 lei în decembrie 2005 la 318,2 lei în decembrie 2006, la 384,0 lei în decembrie 2007 și la 463,2 lei în decembrie 2008, datorată în principal, recalculării începute și finalizate în anul 2005 și a majorării și indexării acesteia prin stabilirea anuală a punctului de pensie;

- pentru anul 2006 Guvernul a aprobat, ca măsură socială, majorarea valorii punctului de pensie cu 5% începând cu luna septembrie, aceasta ajungând astfel la 339,3 lei, respectiv 31,5 % din salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2006;

- politica de relaxare a fiscalității asupra forței de muncă prin reducerea în anul 2006 cu 2 puncte procentuale a cotelor de contribuții datorate de angajator (reducerea cu 1,5 % puncte procentuale a cotelor de contribuții de asigurări sociale și respectiv reducerea contribuției pentru asigurările de șomaj cu 0,5 puncte procentuale), precum și externalizarea a 0,75 puncte procentuale aferente indemnizațiilor pentru concedii medicale, din bugetul asigurărilor sociale de stat în bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.

Din bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul asigurărilor pentru șomaj se finanțează, în principal, dar nu singurele, următoarele forme de protecție a cetățenilor: a) pensiile; b) indemnizații și ajutoare în sistemul asigurărilor sociale de stat și asigurărilor de accidente de muncă și boli profesionale; c) tratament balnear și odihnă în sistemul asigurărilor sociale de stat și tratament balnear în sistemul asigurărilor de accidente de muncă și boli profesionale; d) indemnizații de șomaj; e) plăți compensatorii; f) plăți pentru stimularea șomerilor care se angajează înainte de expirarea perioadei de șomaj, etc.

Principalele opțiuni strategice ale politicii fiscal-bugetare și sociale, în domeniul asigurărilor sociale, în perioada 2007-2010 se vor concentra pe următoarele:

▪ o politică de relaxare a fiscalității asupra forței de muncă, după cum urmează:

a) pentru anul 2007:

- reducerea cu 0,25 puncte procentuale a cotelor de contribuții pentru asigurări sociale de stat datorate de angajator;

- reducerea cu 1 punct procentual a contribuției de asigurări sociale de sănătate datorată de angajator;

- reducerea cu 0,5 puncte procentuale a cotelor de contribuții de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale datorate de angajator, de la 0,5 – 4% la 0,4 – 3,6%;

- reducerea cu 0,50 puncte procentuale a cotei de contribuție datorată de către angajator bugetului asigurărilor pentru șomaj, din care 0,25 puncte procentuale pentru instituirea cotei datorată de angajator la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale potrivit Legii nr.200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale.

b) pentru perioada 2008-2010, în funcție de identificarea surselor de acoperire, se au în vedere următoarele:

- în anul 2008 reducerea cotelor de contribuții datorate de angajat cu 2 puncte procentuale din care, cu un punct procentual cota de contribuție de asigurări sociale de stat și cu un punct procentual cota de contribuție de asigurări sociale de sănătate;

- în anul 2009 reducerea cotelor de contribuții de asigurări sociale de stat datorate de angajator cu 2 puncte procentuale, iar în cazul angajatului reducerea cu un punct procentual a cotei de contribuție de asigurări sociale de sănătate;

▪ fundamentarea și dimensionarea cheltuielilor în funcție de veniturile prognozate, posibil de încasat, fără a se apela la surse de finanțare inflaționistă;

▪ pentru anul 2007, majorarea valorii punctului de pensie la 396,2 lei, astfel încât acesta să reprezinte la 1 ianuarie 31,2% din salariul mediu brut prognozat, ceea ce conduce la o creștere a pensiei medii cu 17,6% de la 1 ianuarie față de decembrie 2006 ;

▪ creșterea gradului de ocupare a populației active și reducerea șomajului, prin aplicarea unor măsuri economice de stimulare a creării de noi locuri de muncă în condițiile continuării procesului de privatizare și restructurare, astfel încât în anul 2007 rata șomajului să scadă la 5,6%;

▪ crearea cadrului legal corespunzător asigurării plății creanțelor salariale ce decurg din contractele individuale și colective de muncă încheiate de salariați ai angajatorilor aflați în stare de insolvență, prin intrarea în vigoare începând cu 1 ianuarie 2007, a Legii nr.200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale.

Acestea au fost principalele considerente care au stat la baza elaborării proiectelor bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului asigurărilor pentru șomaj pe anul 2007 și a estimărilor pentru anii 2008-2010.

Veniturile si cheltuielile bugetului asigurarilor sociale de stat

Veniturile

Pentru anul 2007, din totalul veniturilor bugetare de 22.716,7 milioane lei, 97,6 % urmează să se încaseze din contribuțiile pentru asigurări sociale, 1,7 % din contribuțiile pentru accidente de muncă și boli profesionale și 0,7 % din venituri nefiscale.

În anul 2007, pentru suportarea diferenței dintre contravaloarea biletelor de odihnă finanțate din bugetul asigurarilor sociale de stat și contribuția încasată de la beneficiarii acestora, aferente anului 2006, se alocă o subvenție de la bugetul de stat în sumă de 11,7 milioane lei.

Veniturile bugetare urmează să crească cu 17% în anul 2007 comparativ cu anul 2006, respectiv cu 3.293,6 milioane lei.

Veniturile provenind din contribuțiile de asigurări vor crește de la 19.273,8 milioane lei în anul 2006 la 22.546,3 milioane lei în anul 2007.

Nivelul acestora a fost stabilit avându-se în vedere o cotă medie de contribuție de asigurări sociale de 19,8%, o cotă individuală de contribuție de asigurări sociale de 9,5% și o cotă medie pentru asigurări de accidente de muncă și boli profesionale de 0,74%.

Veniturile provenind din contribuțiile pentru bilete de tratament și odihnă, alte venituri pentru asigurările de accidente de muncă și boli profesionale și încasările din alte surse, în sumă de 158,7 milioane lei, sunt în creștere cu 6,3 % față de anul 2006.

Cheltuielile

În anul 2007, se estimează că din bugetul asigurarilor sociale de stat se vor finanța cheltuieli în sumă totală de 22.438,1 milioane lei din care: 99,5 % pentru sistemul asigurarilor sociale de stat și 0,5% pentru sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.

Din totalul cheltuielilor aferente sistemului de asigurări sociale de stat, 97,6 % vor fi pentru asistență socială, 0,2% dobânzi și rambursări de credite și 2,2% pentru administrarea fondului (cheltuieli de personal, bunuri și servicii și active nefinanciare).

Din totalul cheltuielilor aferente sistemului de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale, 74,6 % vor fi pentru asistență socială, 1,6 % transferuri între unități ale administrației publice, 11,2% alte transferuri și 12,6 % pentru funcționarea sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale (cheltuieli de personal, bunuri și servicii și active nefinanciare).

La stabilirea cheltuielilor pentru pensii, s-au avut în vedere următoarele:

- 4.653,5 mii pensionari de asigurări sociale;
- 377,6 lei pensia lunară medie de asigurări sociale.

Nivelul lunar mediu pentru anul 2007 al pensiei de asigurări sociale s-a determinat având în vedere valoarea punctului de pensie stabilită potrivit art.80 din Legea nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Bugetul asigurărilor sociale de stat este programat pentru anul 2007 cu un excedent în sumă de 278,6 milioane lei care reprezintă rezultatul financiar al sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.

Veniturile și cheltuielile bugetului asigurărilor pentru șomaj

Veniturile

Pentru anul 2007 veniturile bugetului asigurărilor pentru șomaj provin în proporție de 93,5% din contribuții de asigurări de șomaj, 3,7% din încasări din rambursarea împrumuturilor acordate, 0,7% din alte venituri și 2,1% din subvenții acordate de la bugetul de stat pentru Fondul de garantare.

În veniturile totale ale bugetului asigurărilor pentru șomaj în sumă de 2.429,7 milioane lei, sunt incluse și venituri estimate a se realiza ca urmare a colectării contribuțiilor aferente Fondului de garantare în sumă de 180,8 milioane lei, respectiv 7,4% din totalul acestora, precum și o subvenție în sumă de 50,0 milioane lei alocată de la bugetul de stat pentru plata creanțelor salariale și pentru cheltuielile de gestionare a acestui Fond în anul 2007, în conformitate cu prevederile art.29, alin.(3) din Legea nr.200/2006.

Veniturile totale ale bugetului asigurărilor pentru șomaj cresc în anul 2007 cu 8,9 % comparativ cu anul 2006, respectiv cu 197,6 milioane lei. Veniturile provenite din contribuțiile de asigurări cresc în anul 2007 comparativ cu anul 2006 cu 7,8 %.

În anul 2007, din totalul veniturilor provenite din contribuțiile de asigurări pentru șomaj datorate de angajatori în sumă de 1.610,4 milioane lei, 178,9 milioane lei reprezintă contribuția angajatorilor la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale.

Veniturile din contribuțiile pentru asigurări vor crește de la 2.107,5 milioane lei în anul 2006 la 2.271,4 milioane lei în anul 2007.

Nivelul acestora s-a stabilit avându-se în vedere o cotă de contribuție de asigurări pentru șomaj datorată de angajator de 2% și o cotă individuală de contribuție de 1%, precum și 0,25 % cota de contribuție datorată de angajator la Fondul de garantare.

Celelalte venituri provin din încasarea contravalorii dobânzilor plătite de trezoreria statului pentru disponibilitățile înregistrate de buget și păstrate în trezorerie, din încasarea taxelor pentru activitatea de formare profesională și a celor pentru acreditarea furnizorilor de servicii de ocupare, din venituri din dobânzi la fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale precum și din diverse alte venituri și sunt în valoare de 18,3 milioane lei, reprezentând 0,7% din totalul veniturilor bugetului asigurărilor pentru șomaj.

În totalul acestor venituri, sunt incluse și veniturile din dobânzi la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale în sumă de 1,1 milioane lei, precum și alte venituri la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale în sumă de 0,8 milioane lei.

Cheltuielile

În anul 2007 suma totală de 2.370,9 milioane lei prevăzută în bugetul asigurărilor pentru șomaj se utilizează pentru:

- plata ajutoarelor și indemnizațiilor, circa 65,7 % din total, în special pentru:
a) indemnizații de șomaj; b) plăți compensatorii; c) stimularea angajatorilor care încadrează absolvenți; d) indemnizații de șomaj pentru absolvenți; e) stimularea angajatorilor care încadrează șomeri aparținând unor categorii defavorizate;

În anul 2007 în baza Legii nr.200/2006, în bugetul asigurărilor pentru șomaj, sunt prevăzute distinct la partea de cheltuieli a acestui buget și sume pentru finanțarea categoriilor de creanțe salariale prevăzute de această lege în sumă de 41,9 milioane lei, precum și pentru finanțarea cheltuielilor de gestionare a Fondului de garantare în sumă de 8,1 milioane lei.

- plata contribuțiilor pentru asigurările sociale de stat și pentru asigurările sociale de sănătate, circa 14,9 % din total;

- împrumuturi acordate pentru înființarea și dezvoltarea de întreprinderi mici și mijlocii, circa 1,9 % din total;

- programe pentru ocuparea temporară a forței de muncă și măsuri active pentru combaterea șomajului, circa 4,5 % din total;

- acordarea de subvenții necesare organizării și funcționării centrelor regionale de formare profesională a adulților în conformitate cu prevederile Legii nr.202/2006 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă în sumă totală de 17,9 milioane lei;

Nivelul cheltuielilor ce se finanțează în anul 2007 din bugetul asigurărilor pentru șomaj a fost stabilit avându-se în vedere următoarele categorii de beneficiari și cuantumuri medii lunare:

- 215,6 mii beneficiari de indemnizație de șomaj;
- 14,5 mii beneficiari de indemnizație de șomaj și venit de completare, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr.8/2003 privind stimularea procesului de restructurare, reorganizare și privatizare a unor societăți naționale, companii naționale și societăți comerciale cu capital majoritar de stat precum și a societăților comerciale și regiilor autonome subordonate autorităților administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;

- 70 mii beneficiari de indemnizație de șomaj pentru absolvenți;

- 351 lei indemnizație de șomaj medie lunară;

- 175 lei indemnizație de șomaj medie lunară pentru absolvenți.

În anul 2007 bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul asigurărilor pentru șomaj, pe lângă fondurile proprii de care pot dispune conform legislației, mai beneficiază și de credite externe obținute în baza Acordului de împrumut încheiat de România cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru Proiectul privind forța de muncă și protecția socială, ratificat prin Ordonanța Guvernului nr.35/1995, aprobată prin Legea nr.121/1995 și a Acordului de împrumut încheiat între România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare referitor la Proiectul privind dezvoltarea sectorului social, ratificat prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.111/2001, aprobată prin Legea nr.582/2001.

Aceste fonduri se utilizează pentru finanțarea măsurilor active pentru combaterea șomajului, acordarea de împrumuturi de către agențiile guvernamentale și administrate prin agenții de credit și pentru alte categorii de cheltuieli specifice forței de muncă și protecției sociale.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2007, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

Călin Popescu – Tăriceanu